
Verslag Ledenraad PCOB

29 oktober 2020
vastgesteld

Dit is een hybride vergadering met zowel fysiek als digitaal aanwezig. De presentielijst is aan dit verslag toegevoegd.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering met een korte overdenking over hoe we met elkaar deze coronacrisis het hoofd kunnen bieden. Hij heet alle aanwezigen van harte welkom en met name de heer Marcel Sturkenboom, de interim-directeur van KBO-PCOB.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen

- De interim-directeur stelt zichzelf kort voor. Uit zijn werkervaring is vooral belangrijk dat hij veel ervaring heeft met verandertrajecten bij verenigingen. De opdracht die hij van het bestuur KBO-PCOB heeft ontvangen is leiding geven aan het verenigingsbureau en het uitlijnen van de lichte federatie.
- De voorzitter heeft van vijf mensen bericht van verhindering ontvangen. Van de provincies Limburg en Utrecht is geen vertegenwoordiging aanwezig.

4. Vaststellen verslag vergadering ledenraad d.d. 10 september 2020

Tekstueel zijn er geen opmerkingen. Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van

- Blz. 2, punt 5: de heer Beijering informeert naar de ontwikkelingen rondom de dertien Gelderse afdelingen. De heer Buddenberg deelt mee dat op verzoek van de meerderheid van de provinciale KBO-bonden een delegatie in gesprek is gegaan met de dertien Gelderse afdelingen. Deze afdelingen hebben duidelijk aangegeven dat ze alleen bij de Unie KBO willen blijven als ze zich rechtstreeks bij de Unie KBO kunnen aansluiten, en dat is iets wat de Unie KBO niet wil toestaan. De interim-directeur voegt hieraan toe dat gisteren (28 oktober dus) de ledenraads-vergadering van de Unie KBO heeft plaatsgevonden. Daar is afgesproken dat er op heel korte termijn een gesprek zal plaatsvinden tussen het bestuur van KBO Gelderland, het bestuur van Unie KBO (i.c. de heer Knoop) en de interim-directeur. Er is eveneens afgesproken dat KBO Gelderland ook zelf contact zal opnemen met de dertien Gelderse afdelingen. Een bond voor afdelingen die niet bij een provinciale KBO-bond willen horen behoort inderdaad niet tot de mogelijkheden, maar in de vergadering is door het bestuur Unie KBO voorgesteld om vast te leggen dat er "bestuurlijke medeverantwoordelijkheid" is. Dat wil zeggen dat de andere provinciale KBO-bonden kunnen ingrijpen als er problemen (dreigen te) ontstaan tussen een afdeling en diens provinciale KBO-bond.
- Blz. 3, punt 6: de heer Weststeijn wil graag genotuleerd zien dat hij nog steeds van mening is dat de begroting eerst door de ledenraad moet worden goedgekeurd alvorens het bestuur hem vaststelt. En niet andersom zoals op 10 september is besloten. Waarvan akte.

5. Jaarplan en begroting 2020 KBO-PCOB, inclusief toelichting op de begroting

De penningmeester, de heer Steegstra geeft een toelichting en beantwoordt vragen van de aanwezigen.

Later dan gebruikelijk is worden deze beleidsstukken aan de ledenraad voorgelegd. In het voorjaar heeft het bestuur de ledenraden verzocht om mandaat te verlenen om binnen de bestaande financiële kaders het bestaande beleid zoals voor 2019 vastgesteld voort te zetten. Dat mandaat is gegeven zodat in het afgelopen jaar op basis van *'going concern'* is gehandeld. De begroting is gebaseerd op de financiële stand van zaken van medio 2020 en zal zeker nog beïnvloed worden door de gevolgen van de coronacrisis, met name als het gaat om inkomsten uit projecten.

Heel duidelijk is dat de bijdragen teruglopen wat te wijten is aan het ledenverlies.

De post *individuele afdelingen* heeft betrekking op de financiële afspraken die met de dertien Gelderse afdelingen zijn gemaakt.

De *bijdrage loterijen* is een traditie aan de kant van Unie KBO.

De inkomsten bij de post *projecten* zijn veel hoger dan voorgaande jaren. In de begroting worden normaliter alleen de inkomsten meegenomen van projecten waarvan zeker is dat ze gerealiseerd zullen worden. Aangezien deze begroting gebaseerd is op de stand van medio 2020 was dit van meer projecten al duidelijk. In een normaal jaar worden er in de loop van het jaar nog een aantal projecten binnengehaald; in dit coronajaar zal dat naar verwachting anders zijn.

De inkomsten van het *magazine* zijn voor 2020 lager begroot dan in 2019; dit heeft te maken met het feit dat de advertentie-inkomsten door de coronacrisis drastisch verminderd. De suggestie wordt gedaan om te onderzoeken of dit gecompenseerd kan worden door advertenties op de websites.

Zoals gebruikelijk is de post *personeelslasten* de grootste post, maar minder groot dan in de begroting van 2019. Uiteraard zijn de CAO-verhogingen toegepast. De bezuiniging is mogelijk gemaakt door het niet invullen van ontstane vacatures, waardoor het aantal fte's in de loop van 2020 al met 2,5 tot 3 is teruggebracht. Naar verwachting zullen de inkomsten in 2021 lager zijn, omdat de (meeste) provinciale KBO-bonden niet het aanvullende pakket zullen afnemen. Dat houdt in dat er in 2021 een reorganisatie/transitie op het verenigingsbureau zal moeten plaatsvinden.

In de toelichting op de begroting staat dat de huisvestingskosten *hoger* zijn dan begroot, maar dat moet *lager* zijn. De *huisvestingskosten* zijn specifiek die voor het verenigingsbureau; de huur van accommodaties voor de vergaderingen van de ledenraad valt onder de post *bestuur en ledenraad*.

Gevraagd wordt naar de zorgen in de (meerjarenbegroting) voor 2021 en verder. De zorgen betreffen op dit moment vooral de ongewisheid van de inkomsten. KBO Overijssel en KBO Limburg, die een vooraankondiging van hun uittreding uit de Unie KBO hadden gedaan, hebben deze ingetrokken mits hun leden daarmee instemmen. KBO Gelderland heeft nog geen uitsluitsel gegeven over al dan niet blijven. KBO Noord-Holland had al eerder laten weten in elk geval niet per 1 januari 2021 te zullen uittreden.

Daarnaast is nog onduidelijk welke provinciale KBO-bonden het aanvullende pakket zullen afnemen. De interim-directeur voegt daaraan toe dat de kwartaalcijfers tot en met het derde kwartaal nu bekend zijn; een deel van de begrote activiteiten is niet uitgevoerd en dat geeft een heel ander beeld in de jaarrekening dan de begroting geeft.

Onder *dienstverlening* wordt € 100.000 meer opgevoerd dan in 2019. Het betreft hier een bijdrage van € 40.000 voor de Academie en € 60.000 voor de ondersteuning van de provinciale platforms. De heer Buddenberg licht toe dat het uitgangspunt is dat er geld beschikbaar komt voor het oprichten en optuigen van provinciale platforms. Het geld is bedoeld voor activiteiten- en out of pocket kosten (zoals zaalhuur, consumpties), maar de

personele kosten komen voor rekening van de desbetreffende bonden. In een aantal provincies van de PCOB zijn nog geormerkte gelden voorhanden; die kunnen ook voor het instellen van provinciale platforms worden aangewend.

Op een vraag van de heer Kremers antwoordt de heer Steegstra dat het in de bedoeling ligt om op de vergadering van de ledenraad in december de begroting 2021 vast te stellen, waarna weer de normale begrotingscyclus kan worden gevolgd. De heer Magel wijst erop dat is nagelaten om het advies van de financiële commissie te vragen; gezien de omstandigheden heeft hij daarvoor begrip, maar hij verwacht dat in de normale begrotingscyclus ook de juiste plaats voor de financiële commissie wordt opgenomen. Dit wordt toegezegd.

Het jaarplan 2020 KBO-PCOB moet nog formeel door de ledenraad KBO-PCOB worden goedgekeurd en ligt daarom ter bespreking voor. Het is al opgesteld in 2019 en bestaat dus uit voornemens, die niet allemaal zijn gerealiseerd, door de corona-pandemie en andere omstandigheden. Uiteraard komt er een jaarverslag 2020, waarin staat wat er daadwerkelijk is uitgevoerd.

De ledenraad is van mening dat dit jaarplan, te zijner tijd aangevuld met een jaarverslag, een goed inzicht geeft in wat de werkorganisatie allemaal tot stand brengt en vindt dat zeker een compliment waard. De ledenraad geeft twee aandachtspunten mee: het jaarplan voor 2021 moet beknopter en in het taalgebruik moet duidelijker zijn dat het om voornemens gaat (gebruik van de toekomstige tijd). Nu wordt vaak in de voltooid tijd gesproken met als achterliggende gedachte dat aan het eind van het jaar gezegd kan worden dat het zo inderdaad gegaan is; dit werkt echter verwarrend.

In het jaarplan 2021 zal nadrukkelijker in de toekomstige tijd gesproken worden en worden de doelstellingen duidelijker verwoord. Het is belangrijk om helder te formuleren waar echt naar gestreefd wordt; de acties die in het kader van die doelstellingen zullen worden ondernomen, moeten in het jaarplan terecht komen.

Een goed voorbeeld van de verwarring die ontstaat door het taalgebruik is de paragraaf *ondersteuning bij ledenwerving* op pagina 14. Het zou fijn zijn als die programma's voor ledenwerving al daadwerkelijk waren ontwikkeld, maar dat is nog niet het geval. De interim-directeur benadrukt dat voor zowel de Unie KBO als de PCOB de ledenwerving een grote uitdaging is. Ondersteuning bij die uitdaging wordt geleverd via het aanvullende pakket.

BESLUIT:

De ledenraad is voornemens op de eerstvolgende vergadering van de ledenraad KBO-PCOB de begroting en het jaarplan 2020 van KBO-PCOB goed te keuren.

6. Begroting 2020 PCOB

De penningmeester geeft een toelichting op de begroting PCOB, die minder ingewikkeld is omdat de contributies de enige inkomstenbron vormen.

In de begroting zijn twee belangrijke posten opgenomen: vernieuwing van de website en de verkiezingen van de ledenraad in 2021. Naast de accountantskosten zijn deze twee posten de oorzaak van het verlies van € 55.000 waarmee de begroting sluit.

In de begroting van 2021 zal voor die verkiezingen ook een bedrag worden gereserveerd.

Op een vraag van de heer Kremers antwoordt de heer Steegstra dat naar verwachting de begroting 2021 kan worden goedgekeurd op de ledenraadsvergadering van december 2020.

BESLUIT

De ledenraad keurt de begroting 2020 goed en daarmee ook de contributieafdracht.

7. Notitie Bouwstenen federatie KBO-PCOB nieuwe stijl

De interim-directeur geeft een toelichting op de voorliggende notitie.

De notitie *Bouwstenen* is een product van de discussie in de vergaderingen van beide besturen. Gisteren heeft de ledenraadsvergadering van de Unie KBO plaatsgevonden en daarin hebben de provinciale KBO-bonden ingebracht dat zij in deze notitie *Bouwstenen* meer aandacht willen voor de acties en besluiten die eerder zijn genomen door de Unie KBO. Het probleem is enerzijds dat niet altijd even duidelijk is wat er precies is afgesproken en anderzijds dat er tussen de provinciale KBO-bonden niet altijd eensgezindheid is.

Hoe dan ook is duidelijk dat de Unie KBO de dingen anders wenst dan ze op dit moment in de notitie *Bouwstenen* zijn verwoord. Zo is men beslist niet akkoord met de hier genoemde governance van de beide verenigingen bij de inrichting van de lichte federatie. Ook de verdeling van het geld is een punt van discussie. De PCOB is een meer geconsolideerde vereniging met meer eenheid van opvatting; de interim-directeur begrijpt dat de onderlinge verdeeldheid van de Unie KBO voor de PCOB lastig is, maar hij is van mening dat de bestuurders van de provinciale KBO-bonden bereid zijn om nu vooruit te kijken en niet alleen maar terug. Het lijkt de interim-directeur echter niet zinvol om de geplande ledenraadsvergadering KBO-PCOB van 4 november doorgang te laten vinden.

De heer Magel merkt op het gevoel te krijgen dat de Unie KBO met alle geweld zijn mening verwoord wil hebben. De voorzitter zegt deze opmerking voor kennisgeving aan te nemen.

De heer Buddenberg voegt toe dat – na de notitie federatie KBO-PCOB nieuwe stijl die in juli op de vergadering is besproken – al minstens twee aanvullende notities door de Unie KBO zijn besproken. Deze notitie *Bouwstenen* is de eerste gemeenschappelijke notitie die als doel heeft te kijken of we “de klokken gelijk kunnen zetten”. De planning was dat beide ledenraden deze *Bouwstenen* zouden goedkeuren zodat in december al wat beleidsdocumenten voor de lichte federatie ter tafel zouden kunnen liggen, zodat op 1 januari 2021 de lichte federatie gestalte zou hebben. Het is jammer dat door de terughoudendheid van de Unie KBO nu vertraging optreedt.

Het voorstel wordt gedaan om aan de 5 speerpunten een speerpunt toe te voegen, namelijk de acute zorg en de capaciteit van de ziekenhuizen en IC's. Dit is een belangrijk aandachtspunt, dat mogelijk ook voor nadere verbinding kan zorgen.

Het bestuur onderschrijft dit ten volle. Het is in zijn algemeenheid belangrijk om ook in de toekomst adequaat te kunnen reageren op ontwikkelingen in de maatschappij. Daarom maakt de heer Buddenberg zich ook zorgen over de voorgenomen bezuiniging op de formatie van het verenigingsbureau. In 2020 is al 10% bezuinigd en in 2021 zal er nog een bezuiniging van 20% bijkomen; die komt voornamelijk ten laste van de formatie die zich bezighoudt met de landelijke belangenbehartiging. De heer Buddenberg wijst erop dat de Unie KBO de discussie levend wil houden over de intensiteit van de belangenbehartiging. Naar de mening van de heer Buddenberg getuigt het niet van goed bestuur om die discussie regelmatig te voeren.

Vanuit de ledenraad komen diverse vragen over de positie en invulling van de ledenraad KBO-PCOB, met name over nut en noodzaak, samenstelling en voorzitterschap. Zo wordt de suggestie gedaan om de vijf leden jaarlijks te laten rouleren, zodat in de loop van een zittingsperiode alle provincies aan bod komen. Ook de opmerking in de notitie *Bouwstenen* dat in de ledenraad KBO-PCOB ruimte moet zijn om inhoudelijk van gedachten te wisselen roept vragen op, omdat de raad slechts uit tien mensen zal bestaan, waarmee een smalle basis voor inhoudelijke gedachtewisseling wordt gelegd.

De heer Buddenberg geeft een toelichting: de positie van de ledenraad KBO-PCOB zal veranderen. Die ledenraad was een stap op weg naar de fusie, maar nu de fusie van tafel is komt het primaat weer te liggen bij de afzonderlijke ledenraden. De ledenraad KBO-PCOB moet er dan zijn om de gezamenlijke koers te bevestigen. De Unie KBO heeft een externe voorzitter voorgesteld, wat door het bestuur PCOB is afgewezen. Het voorstel is nu om uit het midden van de LR K-P een voorzitter aan te wijzen (het PCOB-model) en jaarlijks te wisselen tussen de Unie KBO en de PCOB.

De beide besturen hebben besloten om gezamenlijk te blijven vergaderen; een van de redenen hiervoor is dat een gezamenlijk bestuur KBO-PCOB meer helderheid kan bieden aan het verenigingsbureau. Als beide besturen op volle sterkte zijn, bestaat het KBO-PCOB bestuur uit 10 personen. Dat is een van de redenen geweest om de ledenraad KBO-PCOB ook uit 10 personen te laten bestaan.

De ledenraden bepalen zelf welke personen zij afvaardigen naar de ledenraad KBO-PCOB. Deze personen zitten daar zonder last, maar wel met ruggespraak. De vertegenwoordigers van de PCOB spreken met één stem in de ledenraad KBO-PCOB. Daarom is vertegenwoordiging vanuit provincies in de ledenraad KBO-PCOB niet relevant. In principe zou het zo moeten zijn dat onderwerpen pas in de ledenraad KBO-PCOB aan de orde komen als er al in de afzonderlijke ledenraden overeenstemming over is bereikt. Mocht in de vergadering van de ledenraad KBO-PCOB blijken dat er toch geen consensus is, dan wordt het onderwerp teruggelegd bij de afzonderlijke ledenraden die een compromis moeten zien te bereiken. Het voorstel om leden niet voor 4 jaar te benoemen zal worden meegenomen, net als het voorstel om met zes vertegenwoordigers te werken die dan om de twee jaar rouleren. De ledenraad KBO-PCOB kan slechts op verzoek van de afzonderlijke ledenraden thematisch nadenken over thema's binnen de landelijke belangenbehartiging. Dit is toegevoegd omdat de KBO-PCOB juist in de landelijke belangenbehartiging met één mond zal spreken.

Er wordt gevraagd of de beoogde afslanking van het verenigingsbureau van invloed zal zijn op de inhoud van het basispakket. Dat is vooralsnog niet het geval. Op hoofdlijnen is het basispakket hetzelfde als in de allereerste notitie *federatie KBO-PCOB nieuwe stijl*. Het zal voor het verenigingsbureau een uitdaging zijn om de uitvoering voor het begrote bedrag te realiseren. Op de vraag of de PCOB ook de keuze krijgt om al dan niet het aanvullende pakket af te nemen, antwoordt de heer Buddenberg dat het aanvullende pakket voor de PCOB standaard is. Een aantal provinciale KBO-bonden heeft een eigen bureau dat zelf afdelingen kan ondersteunen; bij de PCOB moet de ondersteuning van de afdelingen vanuit het verenigingsbureau worden gedaan en dat gebeurt vanuit het aanvullende pakket.

Gevraagd wordt of bij het opstellen van de notitie *Bouwstenen* rekening is gehouden met het belang van de dertien Gelderse afdelingen en of binnen de Unie KBO de mogelijkheid komt dat afdelingen zich rechtstreeks onder de Unie KBO aansluiten.

De heer Buddenberg verwacht niet dat de dertien Gelderse afdelingen bij de Unie KBO zullen blijven. Er komt geen mogelijkheid voor KBO-afdelingen om zich rechtstreeks onder de Unie KBO aan te sluiten. Inmiddels is gebleken dat er meer afdelingen zijn die moeite hebben met hun provinciale KBO-bond; de bestuurders van de provinciale KBO-bonden vrezen een leegloop als die mogelijkheid wordt geboden.

De suggestie om een vertrouwenscommissie in het leven te roepen die in de toekomst kan bemiddelen bij geschillen tussen de beide verenigingen zal worden meegenomen.

Vanuit de ledenraad komt diverse malen het signaal dat het opstellen van de toegezegde samenwerkingsconvenant dringend is gewenst en dat de afdelingen goed op de hoogte moeten worden gehouden van de ontwikkelingen. Ook is het belangrijk dat er helderheid

komt over de manier waarop samenwerkende afdelingen het ledenadministratiesysteem kunnen samenvoegen.

De vraag wordt gesteld of de opmerkingen van de Unie KBO over deze notitie *Bouwstenen* van dien aard zijn dat de aangepaste notitie naar verwachting niet op de geplande vergadering van de gezamenlijke ledenraad van 4 november besproken kan worden. De heer Buddenberg antwoordt dat een aantal kanttekeningen van de Unie KBO zien op essentiële onderwerpen, zoals de governance, directie en de financiën. Daarbij komt dat KBO Limburg afgelopen week in een schriftelijke reactie op de notitie *Bouwstenen* heeft laten weten niet in te stemmen met de ondeelbaarheid van het aanvullende pakket en ook de intensiteit van de landelijke belangenbehartiging regelmatig ter discussie wil stellen. Het bestuur PCOB is geschrokken van deze reactie omdat dit stappen achterwaarts zijn; in dit tempo zal de lichte federatie niet op 1 januari 2021 operationeel zijn. Op de vraag of er een mogelijkheid is dat de uiteindelijke federatie nog lichter wordt dan nu wordt voorgesteld, wil het bestuur op dit moment nog niet speculeren.

Voor de Unie KBO is de bevoegdheid van de directeur een belangrijk punt. Kort door de bocht: de Unie KBO is van mening dat de vorige directeur te veel haar eigen gang ging bij de landelijke belangenbehartiging; zij is te veel als directeur-bestuurder opgetreden, waarbij het bestuur genegeerd werd. Dat is reden voor de Unie KBO om een ander directiereglement te willen; men vindt het belangrijk om vast te leggen dat de directeur zich laat leiden door de input die in de vereniging wordt opgehaald. Dit soort bijeenkomsten wordt binnen KBO-PCOB al gehouden, net als de focusgroepen en het ledenpanel en die worden zeker voortgezet

De voorzitter vat samen dat er bij alle aanwezigen teleurstelling is over het feit dat bij de Unie KBO de eensgezindheid blijkbaar ontbreekt om samen met de PCOB de lichte federatie in goede verhoudingen in 2021 te starten.

De heer Buddenberg stelt dat er terechte aanmerkingen op de notitie *Bouwstenen* zijn gemaakt, waar het bestuur zeker naar zal kijken. Op zijn vraag of hij mag constateren dat er grosso modo een positieve grondhouding is ten opzichte van de notitie antwoordt de ledenraad bevestigend.

8. Samenstelling kiescommissie en planning verkiezingen ledenraad 2021

Het bestuur heeft de kiescommissie vastgesteld, bestaande uit mevrouw Huisman-Mak en de heren Boskma, Jille, Kodde, Snoeij en Weststeijn. De ledenraadsleden die herkiesbaar zijn wordt verzocht aan de kiescommissie kenbaar te maken of ze zich herkiesbaar willen stellen. Uiterlijk 8 januari moeten de kandidaten gesolliciteerd hebben; op 22 februari wordt de kandidatenlijst vastgesteld en de verkiezingen vinden plaats in de week na Pasen, de tweede week van april. Toegezegd wordt dat het verenigingsbureau een mail zal versturen aan de afdelingen en de regiocoördinatoren om actief op zoek te gaan naar kandidaten.

9. Rondvraag en sluiting

- De heer Scheper wil de interim-directeur complimenteren met het artikel dat is verschenen in o.a. de Twentsche Courant Tubantia over het sluiten van bankfilialen.

De voorzitter wenst bestuur en interim-directeur wijsheid en sterkte toe bij het laten groeien van de lichte federatie KBO-PCOB nieuwe stijl. Hij vat het gevoel van de ledenraad samen:

“We moeten hoe dan ook samen verder, maar niet ten koste van alles, er zijn grenzen.”

Niets meer aan de orde zijnde dankt de voorzitter allen, maar speciaal de digitaal aanwezigen, voor hun aanwezigheid en inbreng en sluit de vergadering

Getekend voor akkoord d.d. 2020

De heer J. Kodde
voorzitter

De heer J. Overbeek
vicevoorzitter